

A 141. sorszámú Szociális gondozó és ápoló megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1 A szakképesítés azonosító száma: 34 762 01
1.2 Szakképesítés megnevezése: Szociális gondozó és ápoló
1.3 Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3
1.4 Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 1300-1560

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1 A képzés megkezdésének feltételei:
- 2.1.1 Iskolai előképzettség: alapkú iskolai végzettség
2.1.2 Bemeneti kompetenciák: -
- 2.2 Szakmai előképzettség: -
2.3 Előírt gyakorlat: -
2.4 Egészségügyi alkalmassági követelmények: -
2.5 Pályaalkalmassági követelmények: -
2.6 Elméleti képzési idő aránya: 60%
2.7 Gyakorlati képzési idő aránya: 40 % (az összefüggő szakmai gyakorlat és a szakmai készségfejlesztés is beleértendő)
2.8 Szintvizsga: nappali rendszerű oktatás vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás esetén kötelező
2.9 Az iskolai rendszerű képzéseknél az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 3 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra; 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1 A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör(ök), foglalkozás(ok)

FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3513	Szociális gondozó, szakgondozó	Szociális gondozó és ápoló
3513	Szociális gondozó, szakgondozó	Fogyatékkal élők gondozója

- 3.2 A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A szociális gondozó és ápoló szociális szakember irányításával képes az idős és a fogyatékos ellátás intézményi és intézményen kívüli, a személyes szolgáltatások területén szükséges szociális gondozási feladatok ellátására. Munkája eredményessége érdekében a kliensekkel és munkatársaival személyes kapcsolatokat kialakít ki, velük együttműködik. Felméri a fogyatékos és az idős ember sajátos szükségleteit, és az ápolási, gondozási, fejlesztési, rehabilitációs tervnek, programnak megfelelően nyújtja az alap- és a személyre szóló szolgáltatásokat. Ha szükséges, baleset vagy hirtelen egészségromlás esetén elsősegély nyújtására is képes. A munkához kapcsolódó adminisztrációs feladatokat ellátja.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére

- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- érzelmileg stabil, kiegyensúlyozott magatartásra
- elhivatott, segítőkész kapcsolatteremtésre
- adekvát kommunikációra, nondirektív segítő beszélgetésre
- klienseit motiválni
- felelősségteljes, nyitott hozzáállásra
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- a szociális veszélyhelyzetek, problémák felismerésére
- a szakmai etikai szabályok betartására, a szakmai értékek képviselésére
- módszeres, pontos munkavégzésre
- info-kommunikációs eszközök és a számítógép használatára
- gyakorlatias feladatértelmezésre
- az egészségügyi ellátás állóeszközeinek, az ápolás eszközeinek használatára és a szükséges műszerek kezelésére
- az gyógyászati segédeszközök, a kényelmi eszközök használatára, karbantartására, tisztítására
- az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használatára
- háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használatára és a textíliák használatára, tisztítására

3.3 Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részszerkesztés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	A kapcsolódás módja
-	-	-	-

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10569-12	Gondozási-ápolási alapszolgálatok
4.4.	10570-12	A szükségletek felmérése
4.5.	10571-12	Sajátos gondozási feladatok
4.6.	10572-12	Gondozási-ápolási adminisztráció
4.7.	11497-12	Foglalkoztatás I.
4.8.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.9.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1 A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolarendszeren kívüli szakképzés esetén:

- Az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele, illetve a képzés során elkészített alábbi munkák bemutatása, leadása:
  - „Egy fogyatékossgal élő és egy idős ember szükségletfelmérésének bemutatása”;
  - „Egy konkrét ellátott körül végzett, előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes ápolási-gondozási gyakorlatról szóló Napló”, mely a napi ápolási gondozási feladatainak felsorolásán túl röviden bemutatja az intézményt és az ott folyó munkát (1 gépelt oldal terjedelemben);

- „A képzés során összegyűjtött, a gondozási folyamathoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány-sablonok”
- A 120 órás (60 óra segítő kapcsolat kommunikációja és 60 óra készségfejlesztés a segítő kapcsolat működtetéséhez) szakmai készségfejlesztésről szóló igazolás
- Minimum 400 óra (20%-a demonstrációs/gyakorló termi, 80%-a tereptanár végzettséggel rendelkező, szakember irányításával, a gyakorlati követelmények teljesítésére alkalmas szociális és egészségügyi ellátórendszerhez tartozó intézményben) letöltött gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás

Iskolai rendszerű szakképzés esetén:

- Az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.
- A képzés során elkészített alábbi munkák bemutatása, leadása:
  - „Egy fogyatékossgal élő és egy idős ember szükségletfelmérésének bemutatása”;
  - „Egy konkrét ellátott körül végzett, előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes ápolási-gondozási gyakorlatról szóló Napló”, mely a napi ápolási gondozási feladatainak felsorolásán túl röviden bemutatja az intézményt és az ott folyó munkát (1 gépelt oldal terjedelemben);
  - „A képzés során összegyűjtött, a gondozási folyamathoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány-sablonok”
- A 120 órás (60 óra segítő kapcsolat kommunikációja és 60 óra készségfejlesztés a segítő kapcsolat működtetéséhez) szakmai készségfejlesztésről szóló igazolás
- A kerettantervben előírt (demonstrációs/gyakorló termi, valamint a szociális és egészségügyi ellátórendszer intézményeiben tereptanár végzettséggel rendelkező szakember irányításával letöltött) gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás

5.2 A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10569-12	Gondozási-ápolási alapfeladatok	gyakorlati , írásbeli
5.2.4.	10570-12	A szükségletek felmérése	gyakorlati
5.2.5.	10571-12	Sajátos gondozási feladatok	gyakorlati
5.2.6.	10572-12	Gondozási-ápolási adminisztráció	gyakorlati
5.2.7.	11497-12	Foglalkoztatás I	írásbeli
5.2.8.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.9.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%-osra értékelhető.

5.3 A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

A szakmai bizonyítványba kerülő érdemjegy a vizsgafeladatoknál szereplő arányszám számításával történik.

5.3.1 Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Napi ápolási-gondozási feladatok ellátása

A vizsgafeladat ismertetése: Napi ápolási-gondozási feladatok ellátása bentlakásos szociális vagy egészségügyi intézményben, amely során egy-egy vizsgázó egy-egy ellátott mellett tevékenykedik, de a

vizsgázók párhuzamosan vizsgázhatnak a megosztott vizsgabizottság egy tagjának és a tereptanár jelenlétében.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50 %

5.3.2 Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Esetleírás értelmezése

A vizsgafeladat ismertetése: A szociális gondozás dilemmáinak értelmezése egy esetleírás alapján

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20 %

5.3.3 Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A bentlakásos szociális intézményben ellátott napi ápolási-gondozási feladatok értelmezése, indoklása

A vizsgafeladat ismertetése: Gondozási-ápolási tevékenység folyamatának bemutatása és értékelése központilag összeállított szóbeli tételsor alapján.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő: 30 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.4 A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv <http://www.munka.hu/> című weblapján érhetők el a Szak- és Felnőttképzés Vizsgák menüpontjában.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások www.ncsszi.hu weblapon érhetők el, a Szakképzési Főosztály oldalán.

5.5 A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: -

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.1	A demonstrációs terem felszerelése
6.1.1.	funkcionális betegágy
6.1.2.	betegemelő
6.1.3.	kapaszkodó
6.1.4.	védőrács
6.1.5.	lábtámasz
6.1.6.	kombinált éjjeliszekrény
6.1.7.	fehér támlás szék
6.1.8.	ülőke
6.1.9.	zsámoly
6.1.10.	spanyolfal

6.1.11.	előkészítő kocsi
6.1.12.	ágyazó kocsi
6.1.13.	szennyves ledobó kocsi
6.1.14.	gyógyszerszekrény
6.1.15.	fehérmű szekrény
6.1.16.	gördülő WC-szék
6.1.17.	személmérleg magasság-mérővel
6.1.18.	badella pedálos
6.2	Ágynemű és egyéb fehérnemű
6.2.1.	nagylepedő
6.2.2.	haránt lepedő
6.2.3.	takaróhuzat
6.2.4.	párnahuzat
6.2.5.	kispárna huzat
6.2.6.	matracvédő
6.2.7.	ágymatrac
6.2.8.	kispárna
6.2.9.	párna
6.2.10.	takaró
6.2.11.	pléd
6.2.12.	törölköző
6.2.13.	hálóing
6.2.14.	pizsama
6.2.15.	köntös
6.2.16.	papucs
6.2.17.	borogató ruha
6.2.18.	mosdókesztyű
6.2.19.	konyharuha
6.2.20.	szennyesszák
6.2.21.	gyopár párnacsalád sorozat
6.3	Az ápolás-gondozás eszközei
6.3.1.	műanyag tálca
6.3.2.	evőeszköz készlet
6.3.3.	étkészlet (tányérok)
6.3.4.	pohárkészlet
6.3.5.	csésze (készlet)
6.3.6.	csórös csésze
6.3.7.	kancsó
6.3.8.	üvegmosó
6.3.9.	mosdótál (kicsi és nagy)
6.3.10.	vödör
6.3.11.	víz hőmérő
6.3.12.	hőmérő
6.3.13.	szappantartó
6.3.14.	sampon, szappan, stb.
6.3.15.	fésű, hajkefe

6.3.16.	hajszárító
6.3.17.	tükör
6.3.18.	fogkefe
6.3.19.	fogkrém
6.3.20.	fogmosó pohár
6.3.21.	körömkefe
6.3.22.	körömcsipesz
6.3.23.	körömmolló
6.3.24.	hintőporos doboz
6.3.25.	egyszer használatos borotva
6.3.26.	nylon köpeny
6.4	Váladékfelfogó és vizsgálatra küldésre szolgáló eszközök
6.4.1.	vesetál
6.4.2.	köpőcsésze
6.4.3.	ágytál
6.4.4.	ágytálmosó kefe
6.4.5.	vizelő edény, férfi, női
6.4.6.	vizelőüveg mosókefe
6.4.7.	Petri csésze
6.4.8.	széklettartály
6.4.9.	mérőhenger
6.5	Gumi eszközök
6.5.1.	gumikesztyű
6.5.2.	gumiujj
6.5.3.	gumilepedő
6.5.4.	katéterek
6.5.5.	termofor
6.5.6.	jégtömlő
6.5.7.	sarok és könyökgyűrű
6.6	Egyszer használatos eszközök
6.6.1.	fecskendő (2, 5, 10, 20 ml)
6.6.2.	inzulin-fecskendő
6.6.3.	egyszer használatos tűk
6.6.4.	szájmaszk
6.6.5.	decubitus alátét
6.6.6.	inkontinencia betét
6.6.7.	vizeletgyűjtő zsák
6.6.8.	anus-prea tartály
6.6.9.	spatula
6.7	Laboratóriumi eszközök
6.7.1.	vércukorszint-mérő készülék
6.7.2.	tesztesik vércukorszint meghatározáshoz
6.7.3.	tesztesik vizelet meghatározáshoz
6.7.4.	kémcsövek
6.8	Gyógyszerek, vegyszerek
6.8.1.	gyógyszerek (bemutatáshoz, gyakorláshoz)

6.8.2.	fertőtlenítő szerek bőr- és eszközfertőtlenítéshez
6.8.3.	alkohol
6.8.4.	vazelin
6.8.5.	parafinolaj
6.8.6.	jódtinktúra
6.8.7.	háztartási tisztító és fertőtlenítőszer
6.9	Kötszerek
6.9.1.	vatta
6.9.2.	papírvatta
6.9.3.	gép-pólya különböző méretben
6.9.4.	gyorskötőző pólya
6.9.5.	Ramofix
6.9.6.	steril mullap különböző méretben
6.9.7.	rugalmas pólya
6.9.8.	Alutex fólia
6.9.9.	speciális kötszerek
6.10	Egyéb eszközök
6.10.1.	vérnyomásmérő
6.10.2.	fonendoszkóp
6.10.3.	PEN
6.10.4.	láz mérő
6.10.5.	mérőszalag
6.10.6.	horgas csipesz
6.10.7.	anatómiai csipesz
6.10.8.	vatta tartó
6.10.9.	szemcseppentő
6.10.10.	veszélyes hulladéktároló
6.10.11.	inhaláló készülék
6.10.12.	nyomtatványok
6.11	Az elsősegélynyújtás eszközei
6.11.1.	mentőláda, felszereléssel
6.11.2.	pléd
6.11.3.	lepedő
6.11.4.	sebimitációs készlet
6.11.5.	steril mullap különböző méretben
6.11.6.	steril mullap különböző méretben
6.11.7.	vatta
6.11.8.	papírvatta
6.11.9.	bőrfertőtlenítő szer többféle
6.11.10.	ragtapsz
6.11.11.	Ramofix csőháló kötszer, különböző méretben
6.11.12.	steril gyorskötőző mullap különböző méretben
6.11.13.	rugalmas pólya
6.11.14.	kötszerkapocs
6.11.15.	biztosítótű
6.11.16.	kötszerolló

6.11.17.	olló
6.11.18.	anatómiai csipesz
6.11.19.	ledobó-tál
6.11.20.	tálka
6.11.21.	kesztyű
6.11.22.	kézfertőtlenítő
6.11.23.	papírtörölköző
6.11.24.	törölköző
6.11.25.	pneumatikus sín
6.11.26.	nyakrögzítő gallér
6.11.27.	háromszögletű kendő
6.11.28.	Alutex fólia
6.11.29.	reanimációs fantom
6.11.30.	lélegeztető ballon + arcmaszk
6.11.31.	hordágy
6.12	Szemléltető eszközök
6.12.1.	csontváz
6.12.2.	szív falitábla
6.12.3.	vérkeringés falitábla
6.12.4.	emésztőrendszer falitábla
6.12.5.	agy falitábla
6.12.6.	egész test izomrendszer falitábla
6.12.7.	vese falitábla
6.12.8.	idegrendszer falitábla
6.12.9.	nemi szervek falitábla
6.12.10.	nyirokkeringés falitábla
6.12.11.	szétszedhető törzs moulage
6.12.12.	szív moulage
6.12.13.	fül moulage
6.12.14.	szem moulage
6.12.15.	agy moulage
6.12.16.	légúti moulage
	A GONDOZÁSHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
6.13	Háztartási- és konyhatechnikai eszközök
6.13.1.	konyhaszekrény
6.13.2.	konyha asztal
6.13.3.	szék
6.13.4.	hűtőgép
6.13.5.	hűtőhőmérő
6.13.6.	tűzhely
6.13.7.	mikrohullámú sütő
6.13.8.	edény készlet
6.13.9.	étkészlet
6.13.10.	tálkészlet
6.13.11.	szalvétatartó
6.13.12.	evőeszközkészlet

6.13.13.	tálca
6.13.14.	kancsó
6.13.15.	mércézett pohár
6.13.16.	pohárkészlet
6.13.17.	robotgép és egyéb konyhatechnikai eszközök: aprító, daráló, passzírozó
6.13.18.	konyhamérleg
6.13.19.	asztalterítő
6.13.20.	konyharuha
6.13.21.	kötény
6.13.22.	háztartási tisztítószer
6.13.23.	badella pedálos
6.13.24.	méregszekrény
6.13.25.	takarító eszközök (szivacs, kefe, vödör, seprő, stb.)
6.13.26.	porszívó
6.13.27.	mosógép
6.13.28.	ruhaszárító
6.13.29.	vasaló
6.13.30.	vasalódeszka
6.13.31.	szobahőmérő
6.14	Gyógyászati segédeszközök
6.14.1	bot
6.14.2.	támbot
6.14.3.	járókeret
6.14.4.	kerekesszék
6.14.5.	hallókészülék
6.15	Eszközök a foglalkozás és aktivitás szervezéséhez
6.15.1.	TV
6.15.2.	Videó lejátszó
6.15.3.	videokamera
6.15.4.	CD-, DVD lejátszó
6.15.5.	rádió
6.15.6.	számítógép
6.15.7.	társasjátékok (sakk, stb.)
6.15.8.	kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál, stb.)
6.15.9.	eszközök papírmunkákhoz, rajzoláshoz (karton, festék, színes ceruza stb.)
6.15.10.	sporteszközök
6.16	Egyéb eszközök
6.16.1.	védőruhák
6.16.2.	védőcipők
6.16.3.	tűzoltó készülék

7. EGYEBEK

A modulzáró vizsgák feladatteljesítése:

- a vizsgára bocsátás feltételeiként megjelölt munkák,
- és a leírt alábbi feladatok

Modulszáma	A modul megnevezése	Gyakorlati modulzáró vizsgaként elfogadható feladat
10569-12	Gondozási-ápolási alapeladatok	A képző intézmény által összeállított tételsorból húzott, a demonstrációs teremben végrehajtható gondozási-ápolási, elsősegélynyújtási feladatmegoldása
		A képző intézmény által összeállított feladatlap megoldása
10570-12	A szükségletek felmérése	„Egy fogyatékossgal élő és egy idős ember szükségletfelmérésének bemutatása”
10571-12	Sajátos gondozási feladatok	„Egy konkrét ellátott körül végzett, előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes ápolási-gondozási gyakorlatról szóló Napló” bemutatása (leadása)
10572-12	Gondozási-ápolási adminisztráció	„A képzés során összegyűjtött, a gondozási folyamathoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány-sablonok” leadása

Az iskolarendszeren kívüli képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama 120 óra, mely olyan bentlakásos szociális intézményben szervezhető, amellyel a vizsgázó nem áll munkaviszonyban.

A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:

Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete (1094 Budapest, Liliom u. 8.)
Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület (1117 Budapest Pázmány Péter sétány 1/A.)
Magyarországi Szociális Szakemberek Képzéséért Egyesület (Iskolaszövetség) (1094 Budapest, Liliom u. 8.)
Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete (1094 Budapest, Liliom u. 8.)
Regionális Forrásközpontok Országos Egyesülete (8900 Zalaegerszeg, Dísz tér 7.)
Szociális Szakmai Szövetség (1094 Budapest, Liliom u. 8.)
Szociális Igazgatók Magyarországi Egyesülete (SZIME)